

a) Legyen az $ADC \sphericalangle = \alpha$, és a DB félegyenesnek az ACD síkkal bezárt szöge β . Ekkor az ACD háromszög területe

$$\frac{DA \cdot DC \cdot \sin \alpha}{2},$$

és az $ABCD$ tetraédernek az ACD háromszöglaphoz tartozó magassága $DB \cdot \sin \beta$, vagyis az $ABCD$ tetraéder térfogata

$$\frac{DA \cdot DB \cdot DC \cdot \sin \alpha \cdot \sin \beta}{6}.$$

1985-03-107-1.eps

Ugyanígy az $A_1B_1C_1D_1$ tetraéder térfogata

$$\frac{DA_1 \cdot DB_1 \cdot DC_1 \cdot \sin \alpha \cdot \sin \beta}{6},$$

vagyis a két térfogat aránya valóban

$$\frac{DA \cdot DB \cdot DC}{DA_1 \cdot DB_1 \cdot DC_1},$$

hacsak A_1, B_1, C_1 egyike sem azonos D -vel.

Az állítás akkor is érvényes, ha az A_1, B_1, C_1 pontokat – esetleg mind a hármat – is rendre a DA, DB, DC él D -n túli meghosszabbításán vesszük föl, hiszen akkor α és β helyére $180^\circ - \alpha$, ill. $180^\circ - \beta$ lép, de ezek sinusa ugyanannyi.

b)

1985-03-107-2.eps

Legyen LM és LK felezőpontja Q , ill. R . Állítjuk, hogy a $PQR = \Sigma$ sík az LN egyenest abban az X pontban metszi, amely az L pont tükörképe az N -re, vagyis $XN = NL$. Ugyanis így választva X -et, XQ és MN az LMX háromszög súlyvonalai, és metszéspontjuk a súlypont, ez harmadolja MN -et, vagyis azonos P -vel. Megfordítva: a QP egyenes és vele a Σ sík X -ben metszi LN -t.

Ugyanígy kapjuk, hogy az XR egyenes – és vele a síkunk is – harmadában metszi a KN élt az S pontban: $KS = 2 \cdot SN$.

Azt pedig eleve tudtuk Σ -ról, hogy a KM élt nem metszi, hanem párhuzamos vele, hiszen QR egyenes az LKM háromszög középvonala.

Ezek szerint Σ a $PQRS$ négyszög oldalain metszi a $KLMN = T$ tetraéder lapjait, és T darabjai 5-lapú testek, további lapjaik 2-2 négyszög és 2-2 háromszög. Azt a darabot, amelyik az LN élt a maga egészében tartalmazza, megkapjuk az $LQRX$ és $NPSX$ tetraéderek különbségeként. Ezekre – T -vel párba állítva – alkalmazható az a) részben bebizonyított tétel, illetve annak kiterjesztése. Az első pár $LRQX$ és $LKMN$, a második pár $NSPX$ és $NKML$. A térfogatarányok 3-3 tényező szorzatai, mindegyik tényező olyan két szakasz aránya, amelyek ugyanazon egyenesnek részei és amelyeknek egyik végpontja közös, az L , ill. N csúcs:

$$\frac{LR}{LK} \cdot \frac{LQ}{LM} \cdot \frac{LX}{LN} = \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{2} \cdot \frac{2}{1} = \frac{1}{2},$$

$$\frac{NS}{NK} \cdot \frac{NP}{NM} \cdot \frac{NX}{NL} = \frac{1}{3} \cdot \frac{1}{3} \cdot \frac{1}{1} = \frac{1}{9}.$$

Tehát a kettévágott tetraéder LN -t tartalmazó darabjának a térfogata az eredetinek $\frac{1}{2} - \frac{1}{9} = \frac{7}{18}$ része. Így a másik – a KM élt tartalmazó – darabra a térfogat $11/18$ része marad, végül a két rész térfogatainak aránya $7 : 11$.